

Maakuntahallitus 24.2.2025
Maakuntajohtaja Jyri Arponen
§ 3 Ajankohtaiset asiat

Taajamajunat mahdollisia Varsinais-Suomessa 2030-luvulla

Liikenne- ja viestintävirasto Traficomien selvityksen mukaan valtion tukema henkilöjunien ostoliikenne voisi laajentua 2030-luvulla Varsinais-Suomeen. Nykyinen Etelä-Suomen ostoliikenne mahdollistaa alueellisen junaliikenteen Pirkanmaalla, Päijät-Hämeessä, Kymenlaaksossa ja Uudellamaalla, minkä lisäksi muun muassa Pohjois-Suomesta löytyy tuettua yöjunaliikennettä ja muuta kaukojunaliikennettä.

Traficom suosittaa Etelä-Suomen ostoliikenteen laajentamista ensimmäisessä vaiheessa Turusta Saloon, Naantaliin ja Loimaan kautta Tampereen suuntaa (VE1+) ja myöhemmin 2030-luvulla Uuteenkaupunkiin (VE2). Laajentaminen edellyttää valtion vuosittaisen 35 miljoonan euron rahoituskehityksen kasvattamista. Varsinais-Suomessa lähijunaliikenteen käynnistäminen edellyttää lisäksi uusia seisakkeita, Turku–Raisio–Naantali-radon parantamista ja Länsirata-hankkeen etenemistä ja sitä edesauttaa myös Turku–Uusikaupunki-radon parantaminen.

Traficomien selvityksen taustalla on hallitusohjelmakirjaus raideliikenteen avaamisesta sekä EU-asetus, joka edellyttää julkisesti tuetun henkilöjunaliikenteen kilpailuttamista. Nykyinen liikenne- ja viestintäministeriön ja VR:n välinen ostoliikennesopimus on voimassa vuoden 2030 loppuun. Uudet palvelukokonaisuudet on tarkoitus kilpailuttaa vuosien 2026–2028 aikana ja tehdä päätökset julkisesti hankittavista ja kilpailutettavista palveluista vuoden 2025 aikana.

Maan hallitus edistää raideliikenteen avaamista myös julkisesti tuetun ostoliikenteen kalustoyhtiöllä ja mahdollistamalla kunnille, kuntayhtymille ja alueille ostoliikenteen järjestämisen. Varsinais-Suomessa kaikilla ratasuunnilla on kiinnostusta alueellisen junaliikenteen käynnistämiseen. Yhteisen tietopohjan laajentamiseksi radan varren kunnat ovat elokuussa 2024 perustaneet *Varsinais-Suomen lähijuna* -projektin.

Lisätiedot: vt. edunvalvontajohtaja Malla Rannikko-Laine, p. 040 721 3429

Varsinais-Suomen työllisyysasteen lasku hidastui

Varsinais-Suomen työllisyysasteen lasku hidastui hieman vuoden 2024 lopussa. Trendikehityksen laskun hidastumisesta huolimatta maakunnan työllisyysaste oli kuitenkin vuoden viimeisellä neljänneksellä 0,9 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Koko maan kaksi vuotta sitten alkanut työllisyysasteen lasku jatkui tasaisena, ja Varsinais-Suomen työllisyysaste on säilynyt koko maan tasoa korkeampana.

Pitkään jatkuneesta laskusta huolimatta työllisyysasteen trendiluku oli Varsinais-Suomessa verrokkimaakuntia korkeampi. Uuteenmaahan verrattuna Varsinais-Suomen työllisyysaste oli 0,3 prosenttiyksikköä korkeampi. Sen sijaan Pirkanmaan työllisyyskehitys on jäänyt selvästi jälkeen, sillä Pirkanmaan työllisyysaste oli vuoden viimeisellä neljänneksellä noin kaksi prosenttiyksikköä alempi kuin Varsinais-Suomessa. Uudenmaan ja Pirkanmaan työllisyysasteen lasku oli myös selvästi Varsinais-Suomea nopeampaa.

Neljännesvuosittainen työllisyysaste laaditaan Tilastokeskuksen tekemän haastattelututkimuksen pohjalta. Tämä lisää jonkin verran etenkin pienempien maakuntien työllisyyslukujen epävarmuutta. Pitkän aikavälin trendikehitys antaa kuitenkin varsin luotettavan kuvan työllisyyskehityksen suunnasta.

Lisätietoja: tietopalvelupäällikkö Antti Vasanen, p. 050 410 2294

Varsinais-Suomen liikenneympäristökysely kuntalaisille toteutettiin nyt toisen kerran

Syyskuussa 2024 Valonia yhdessä Varsinais-Suomen liiton kanssa julkaisi toistamiseen liikenneympäristökyselyn koko Varsinais-Suomen alueelle. Tehdyllä kyselyllä selvitettiin yli 15-vuotiaiden varsinaissuomalaisten näkemyksiä liikenteen kehittämisestä sekä kiinnostusta muun muassa paikallisjunaliikenteeseen. Yli tuhat vastaajaa antoi mielipiteensä kyselyyn. Vastausmäärä jäi huomattavasti pienemmäksi kuin edellisellä kerralla, mutta vastauksia saatiin kuitenkin kaikista maakunnan kunnista.

Suosituin kulkumuoto maakunnassa on auto – osittain vaihtoehtojen puutteesta. Erityisesti avoimista vastauksista kävi ilmi, ettei henkilöauton käytölle useinkaan koeta olevan realistista vaihtoehtoa, etenkin Turun ulkopuolella. Paikallisjunan käyttömahdollisuudesta olisi kuitenkin kiinnostunut moni, sillä jopa 75 % vastaajista piti mahdollisena, että käyttäisi paikallisjunaa. Muun joukkoliikenteen kehittämistä kuitenkin pidettiin tarpeellisena. Tärkeimpänä liikennejärjestelmäsuunnittelussa huomioitavana asiana pidetäänkin arjen tarpeita palvelevaa joukkoliikennettä.

Seuraavaksi tärkeimpiä tavoitteita vastaajille olivat liikenneonnettomuuksien vähentäminen, tieverkon hyvä kunto ja hoitotaso. Neljäntenä ja viidentenä olivat viihtyisä jalankulku- ja pyöräilyverkosto sekä arkiliikunnan lisääminen ja terveellinen liikenneympäristö. Kyselyyn vastanneista hieman yli 40 % käveleekin päivittäin, ja vajaa 70 % pyöräilee ainakin joskus. Lisäksi terveys ja liikunta valikoitui kolmanneksi tärkeimmäksi kulkumuotoon vaikuttavaksi tekijäksi. Nämä korostavat kävelyä ja pyöräilyä tukevan yhdyskuntarakenteen tärkeyttä koko maakunnassa.

Kerättyä tietoa hyödynnetään liikennesuunnittelussa, poliittisen päätöksenteon tukena ja liikennehankkeiden priorisoinnissa Varsinais-Suomessa. Kyselyn toteutuksesta vastasi Varsinais-Suomen liitto ja Valonia osana Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitettua SCALE UP - User-Centric and Data driven Solutions for Connected Urban Poles -hanketta.

[Lue tiedote aiheesta](#)

valonia.fi/liikenneymparistokysely2024

Lisätiedot: Kestävän liikkumisen asiantuntija Marja Tommola, p. 040 832 8515

Tutustu Valonian vuosikertomukseen 2024

Vuosikertomus pitää sisällään kattavan koonnin siitä, mitä olemme vuoden aikana yhdessä Varsinais-Suomen kuntien kanssa saaneet aikaan työssä hiilineutraalin maakunnan, monimuotoisen luonnon ja luonnonvarojen kestävän käytön hyväksi.

[Vuosikertomus 2024 – Valonia](#)

Varsinais-Suomen ruokaketju muutoksessa -tilaisuus Liedossa 27.3. klo 12–16

Liedon kaupungintalolla järjestetään torstaina 27.3.2025 iltapäivätilaisuus, jossa käydään monipuolisesti läpi maakunnan ruokaketjun tilaa – niin haasteita kuin keinojamme ratkaista niitä. Varsinais-Suomen maakunta on yksi merkittävimmistä ja monipuolisimmista ruoantuotantoalueista Suomessa. Maakunnalla on keskeinen asema ruoan ja elintarvikkeiden tuottajana Suomessa ja ruokaketjun vaikutus työllisyyteen ja talouteen alueella on mittava. Koko maakunnan liikevaihdosta 14 % muodostuu ruokaketjusta ja sen suora työllistävä vaikutus on vuonna 2019 ollut lähes 20 000 henkilöä.

Ruokaketjumme on kuitenkin suurten muutosten edessä. Ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen haastaa totuttuja toimintatapoja ja lisää tuotanto-olosuhteiden epävarmuutta. Ruoantuotantoon kohdistuu paineita kehittää toimintatapoja, jotka tukisivat nykyistä paremmin niin luonnon monimuotoisuutta kuin vesistöjemme parempaa tilaa. Kustannuskehitys haastaa ammattikeittiöitä. Lisäksi ala kaipaisi kipeästi uusia osaajia ja innokkaita tekijöitä. Iltapäivän ohjelmassa pureudutaan maakunnan ruoantuotannon tulevaisuuteen seuraavien teemojen kautta:

- **Ymmärrämmekö Varsinais-Suomen ainutlaatuisuuden?**
- **Toimintaympäristö muuttuu – se on haaste, mutta myös mahdollisuus**
- **Miten saamme kysynnän ja tarjonnan kohtaamaan myös tulevaisuudessa?**
- **Ruokaketju tarvitsee vetovoimaa ja osaajia**

Tilaisuus on suunnattu kaikille ruokaketjun parissa työskenteleville, niin ruoantuottajille, aluekehittäjille, ruokapalveluammattilaisille kuin esimerkiksi tutkimus- ja oppilaisten edustajille sekä luottamushenkilöille. Ilmoittautuminen sekä päivän tarkempaan päivittyvään ohjelmaan tutustuminen onnistuu täällä: [Varsinais-Suomen ruokaketju muutoksessa – Valonia](#)

Tapahtuman järjestää Valonian ja Pyhäjärvi-instituutin [Lähempää lautaselle -hanke](#) yhteistyössä Varsinais-Suomen liiton, MTK Varsinais-Suomen, Turun kaupungin, Turun yliopiston ravitsemus- ja ruokatutkimuskeskuksen, Turun ammattikorkeakoulun, Luonnonvarakeskuksen, Varsinais-Suomen ELY-keskuksen, Yrityssalon ja Rasekon kanssa.

Lisätietoja: kehittämisasiantuntija Anni Lahtela, p. 040 6313 856